

IV. évfolyam, 52. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . . . 12 korona.

Félévre . . . . . 6 korona.

Negyedévre . . . . . 3 korona.

Egyen szám ára . . . . . 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
esütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==

junius 28. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi és anyagi rés-
zét illető közlemények intézendők
ilyen közleményeket és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

A katonai kérdésekről.

Irta: Szász József orsz. képviselő.

Az osztrák kormányhoz közel álló lapok ujságolják, hogy a katonai kérdések rendezése küszöbön áll. Helyes! A magyar politikai közvélemény régóta sürgeti e kérdések megoldását. Nem zárkózik el a megoldás elől most sem. A kérdés csak az, *milyen megoldást* akarnak osztrák szomszédaink. Olyant-e, amelyik megfelel a nemzet jogainak és kielégíti a nemzet aspirációit, vagy pedig olyant, amelyik továbbra is németté tenné a hadsereget nyelvében, gondolkodásában és erkölcsiében.

Sok jót, nagy reményeket nem táplálunk e kérdések felszínre vetése körül. Ha a hatalom fejleszteni akarja a hadsereget, mi e fejlesztéshez hozzá járulunk, ha a hadseregben *nemzeti igényeink* kielégítést nyernek. Ekkor béke lesz, ekkor megadjuk a hadsereg fejlesztéséhez szükséges eszközöket. Ha azonban továbbra is fenn akarják tartani a bajok forrását, a mostani túrhetetlen állapotokat, akkor béke nem lehet, akkor a függetlenségi és 48-as párt tudni fogja a haza és választói iránti kötelességét.

Hosszu élet során át rájöhettünk a hatalom arra, hogy a *katonai kérdések helyes megoldása* hosszú időre békét teremthet a két állam között. Ez a jobb meggyőződés uralja most, — ha a jelek nem csalnak — a magas katonai köröket is. Jól tudják ők is, jól tudjuk mi is, hogy a hadsereg karcképességét fejleszteni kell. Fejleszteni kell oly mértékben, hogy esetleges alkalomkor a hadsereg hirtelen, tekintélye csorbát ne szenvedjen és meg tudja védeni a két nemzetnek vitális érdekeit esetleges támadókkal szemben.

Az utóbbi időben gyakran találkoztak egymással az államfők: a francia köztársaság elnöke ellátogatott Londonba Edward angol királyhoz, aki viszont az orosz cárral találkozott. Uralkodóknak gyakori találkozású, úgy mutatja a történelem, ritkán szolgál a béke megerősítésére, de többnyire előjele elkövetkezendő bonyodalmaknak. Nincs ez kizárva mostan sem. Látjuk az új angol-, francia-, orosz barátságot, mely Németország és vele Ausztria-Magyarország elszigetelésére törekszik. A hármasszövetség harmadik tagjától, Olaszországtól bonyodalom esetén nem sok

biztatót remélhetünk. Érdekei a Balkánon ellentétesek a mieinkkel. Látjuk, hogy Ausztria déli részein milyen mérvet ölt az *illir-mozgalom*, halljuk, hogy a két szövetséges miként erősíti a határokat, olvassuk, hogy *Olaszország* évente milliókkal emeli hadserege és haditengerészete költségvetését. Miért erősíti a határokat, miért fejleszti hadseregét és haditengerészetét? Bizonyára nem azért, hogy nagyon bizonyos a béke tartósságában és hogy a háboru valószínűségét kizártnak tartja.

Aligha tévedünk, ha azt hisszük, hogy a *külpolitikai* helyzet nyomásának súlya alatt határozta el magát a hatalom a katonai kérdések rendezésére. Elhatározta magát azért, mert belátta, hogy a *magyar nemzet áldozatkészsége nélkül a hadsereget fenntartani, fejleszteni, harc képessé tenni nem tudja*. Mi belebocsátkozunk a kérdések megoldásába, belebocsátkozunk a nélkül, hogy a minden, vagy semmi álláspontjára helyezkednénk. Sohasem volt és most sem volna helyes politika az, ha a nemzet fejlődését kilométerekkel előre vinni tudjuk, hogy akkor egy lépés miatt ezt a fejlődést megakadályozzuk. A hadsereg ügye eddig noli me tangere volt az uralkodó előtt, most a nemzeti igényeket ki akarja elégíteni. Milyen lesz ez a kielégítés, ma még természetesen nem tudjuk; reméljük azonban, hogy jóakarattal és kölcsönös megértéssel sikerül ezeket a kérdéseket király és német megelégedésére sikeresen megoldani. Erre nagy szükség is van. Királynak ép úgy, mint nemzetnek. Egyik a másik nélkül meg nem állhatja helyét a világ népeinek létfenntartásáért vivandó nagy harcában. Szükségünk van rá nekünk azért, hogy ezek a sok keserűséget, konfliktust előidézett kérdések végre-valahára olyan nyugovóra vitessenek, ahonnan többé nem harag és gyűlölködés, de a béke áldása fakad királyra, nemzetre egyaránt.

Néhány nap múlva valószínű, hogy elkövetkezik a nyári szünet, elkövetkezik a nyári pihenés. Az, aki az ország népének sorsát komolyan szíven viseli, kell, hogy foglalkozzék e komoly kérdésekkel, foglalkozzék úgy, hogy érintkezve a néppel, lelkébe reményt és bizalmat öntsön, gerjesszen nemes szenvedélyeket a hazáért és e nemzetnek jövőjeért, száműzze a lelkekből a kishitűséget vagy a rosszakarat fel-fellán-

goló bolygó tüzeit, amelyek csábítók ugyan az éjszakában, de az utast a legtöbbször nem biztos utra, de ingoványok utvesztőibe csábítják.

Városok szervezkedése.

Ujvidék, 1908. jun. 27.

Tázas tevékenységet fejt ki a társadalom minden rétege helyzetének javítására. A munkások szakszervezeteivel szemben állanak a gyárosok és kereskedők országos szövetségei, a munkaadók szövetségei; szervezkednek az orvosok, nyugdíjintézményt létesítenek még az ügyvédek is; tervben vannak a mérnök kamarák; sőt hasonló szervezetekben kívánnak tömörülni legújabbban a mezőgazdák is.

Általános a küzdelem, a szervezkedés az egész vonalon és végül megmozdulnak a városok is.

Az *állami funkciók* teljesítése, a városi igények fokozódó emelkedése oly terheket ró a városok közönségére, melyek hova-tovább elviselhetetlenek kezdenek lenni.

E napokban Hódmezővásárhelyen tanácskoztak a városok kiküldöttei. A tanácskozás eredményeit a fővárosi lapok részletesen ismertették és azért azokkal e helyütt nem kívánunk bővebben foglalkozni. Csupán azt emeljük ki, hogy mint az előző kongresszusokon, ez alkalommal is az az álláspont domborodott ki, hogy az *állam támogassa a városokat feladataik teljesítésében*.

Ezt az álláspontot mi is föltétlenül elfogadjuk és reméljük, hogy az állami funkciók teljesítése fejében a mai kormányzat át fogja engedni a városok a fogyasztási adók egy részét és gondoskodni fog a városi törvényhatósági tisztviselők fizetéseinek javításáról, amint az előző kormányok a megyei törvényhatóságokról gondoskodtak. Fontosnak tartjuk a kormányzat azt az ígéretét is, mely szerint gondoskodni fog a városok hitelkérségeinek könnyebb és olcsóbb kielégítéséről. De nézetünk szerint mindez nem elégséges a városok fölsegítésére. Az állami támogatás csak gyámkodás, mely a városi szervezet fejlesztésére és megerősítésére ma már nem elégséges.

Rendszeres, egységes és egészséges város-politikára van szükségünk, ez teszi a városi életet elvonná, a szervezetet fejlődésre képessé, erőssé és hatalmassá

BOGDÁNY és **TÁRSA**

UJVIDÉK,
Vármege-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

BLUZZKÜLÖNLEGESSÉGEK

KRÓN KÁROLY FIA DIVATÁRUHÁZÁBAN UJVIDÉKEN.

Városunk már kinötte gyermek cipőit, megáll a maga lábán is, csak meg kell teremteni azokat az intézményeket, melyek szervezetének fejlődését biztosítják. Ha az állam az intézmények megteremtésében segítségünkre van, köszönettel vesszük; de tisztán arra várni, hogy mindent az állam létesítsen és ebben a várakozásban a városi szervezet eltespedését tétlenül nézni: nem városi politika. Mert legyünk egyszer tisztában azzal, hogy a községi terheket nem az intézmények eredményezik, hanem ellenkezőleg az, hogy az adminisztráció üres akták gyártásában merül ki.

Vegyük például a *hidsáncok* megváltásának kérdését. Igaz, hogy anyagi áldozatokat követel, de van-e józaneszű ember, aki nem volna meggyőződve, hogy ez az anyagi áldozat a várterületek és az egész Limán dülő fölszabadulása következtében többszörösen megtérül?

Vagy nézzük az általános *vizellátás* kérdését. A Dunavíz hektoliterje ma körülbelül 50 fillérbe kerül — ha még oly zavaros és fertőzött is; általános vizellátás esetén a tiszta, egészséges víz hektoliterje még tized annyiba sem fog kerülni.

Az is meg van állapítva, hogy kiépitetlen uton a vontatás és kocsis elhasználás többlet költsége tetemesen meghaladja a jó utburkolat költségeit.

És általában képzelhető-e akár *kulturális*, akár *közegészségügyi*, akár *forgalmi* intézmény, mely szakszerűen létesítve részben közvetlenül, részben közvetve gyümölcseit meg ne hozza?

Kérjük és fogadjuk tehát hálás szívvel a kormány támogatását, de ne feledjük, hogy a város fejlődésének, felvirágzásának, az általános jólétnek alapja nem ebben a gyámkodásban rejlik, hanem az *egységes várospolitika* konturjaiba beilleszkedő, a városi szervezetet elevenen lüktető erővel megtöltő intézményekben.

Midőn ezt a városok szervezkedése, a hódmezővásárhelyi városi kongresszus alkalmával hangsúlyozzuk, egyszersmind hangsúlyoznunk kell azt is, hogy *Ujvidék* városa *Balla Árpád főispánja* óta ezen az uton halad és már érezzük is a városi élet föllendülését. Az intézmények egész sorozata áll a megvalósulás küszöbén és csak 2—3 évre kell előre tekintünk, hogy egy modern város remek perspektívája táruljon elénk. Még nem emelkednek ugyan a *Limánon* fényes palotásorok, de a szennyvíztónak már nyoma sincs, a közegészségügyet szolgálja ezen felül a városi *vizmű* és általános *csatornázás*,

ártézi fürdő, modern *kózkórház*; a *nagy-rét* és szlanabara *mocsarai* helyén virágzó konyhakertek terülnek el; merész ivekben állandó *hid*, közvetíti a város forgalmát a Duna jobb partja felé; *munkásházah*, *tisztviselő telep*, *szinkör*, modern *gimnázium* internátussal egészítik ki a képet.

Ezek mind oly intézmények, melyek a várost hatalmasan előbbre viszik és meg vagyunk győződve, hogy a közterhek emelése nélkül lesznek megvalósíthatók, mert a felszabaduló Duna melletti területek értékelkedése, a hidvám, a vízdíjak, az ártézi fürdő jövedelme, a kórházi ápolási díjak, a kormány hozzájárulásai a berendezési kölcsönnek törlesztésére elégségesek lesznek, úgy hogy a közvetett jövedelmek segítségével még a pótdadó is apasztatható lesz.

A tamáskodóknak pedig csak azt mondjuk, hogy csupán néhány évig legyenek türelemmel és az eredmények igazolni fogják, hogy „*jó uton haladunk*“.

Branikék értekezlete. Dr. Malesevit István, Rakits Péter és Nikolits (Czrnogoratz) Tosa a múlt héten a „Branik“ szerkesztőségében e hó 27-én tartandó bizalmas értekezletre mintegy 140 nevesebb szerb politikust hívtak egybe.

Az értekezlet célja a dezolált szerb politikai és egyházi viszonyok mikénti szanalása volna. Az egybehívók eddigi pártállása és a hely, ahová értekezletre hívták ezen szerb politikusokat, előre jelzik a tendenciát. Felelevenítése, jobb lábra állítása akar ez lenne a teljesen talajt vesztett szerb liberális pártnak.

Az ingyenes népoktatás.

II.

Apponyi gróf, midőn az ingyenes elemi népoktatást megvalósítja, egy másik nagy feladatot is teljesít: kártalanítja az iskolafentartókat az elmaradó tandíj jövedelemért és állami segítséggel pótolja a tanítók fizetésének és egyéb iskolai szükségletek fedezésére szükséges jövedelmek beálló hiányát. De állami segítséggel pótolja a 30 filléres nyugdíjilleték megszűnése következtében beálló hiányt is.

Az elemi népoktatásnak ingyenessé, tandíjmentessé tétele az állam részéről mintegy 3 1/2 millió korona hozzájárulást igényel, részint az áll. elemi népokiskoláknál, a községi iskolákban s a felekezeti népokiskolákban elmaradó tandíj pótlására, részint az iskolák dologi vagy személyi szükségleteire fordítandó felvételi díjak kárpótlásául és az orsz. tanítói nyugdíjalap javára a 30 filléres járulékok pótlásául.

A községi és felekezeti iskoláknak,

illetőleg ezek tanítóinak a tandíj helyett nyújtandó állami kárpótlást azonban a törvényjavaslat oly *garanciákhoz* köti, amelyek biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy minden *hazafiattlan*, *nemzetellenes* iskolával egyszer s mindenkorra leszámoljon a közoktatási kormány.

Tandíj kárpótlást csak olyan iskola kaphat, amelyet valóban valamely község vagy hitfelekezet tart fenn. Társulati vagy magániskolák nem kapnak tandíj kárpótlást. A kárpótlási összeg egy-egy iskolára nézve nem haladhatja meg azt az összeget, mely az illető iskola tandíjköteles növendékeinél fejenként számított évi 15 korona tandíjnak és 1 korona felvételi díjnak megfelel.

A községi és hitfelekezeti népokiskolákban az ingyenes tandíjmentes oktatás csak 1910. szeptember 1-én lép életbe, tehát csakis *ettől az időponttól* nyerhetnek erre a célra az iskolafentartók tandíjpótló állami segítséget.

A javaslat 7. szakasza elreudeli, hogy minden iskolafentartó *köteles* az elemi mindennapi iskola hat évfolyamát illetőleg, az általános ismétlő- vagy gazdasági népokiskola három évfolyamát végzett *minden tanulóknak magyar* nyelven bélyegmentes végbizonyítványt adni és e végbizonyítványról *magyar* nyelven törzskönyvet vezetni és megőrizni. Megengedtetik azonban mindezen okmányoknál az iskola tanítási nyelvének hasábos használata.

Azon községi vagy hitfelekezeti iskola fentartója, ahol a törvény hatálybalépte után az ötven filléres beiratási díjon kívül bármilyen iskolai illetéket szednek, vagy ha az 50 filléres beiratási díjat nem kizárólag ifjusági, illetőleg tanítói szakkönyvtár céljaira fordítják; az illető iskolafentartó egyszeri megintés után elveszti iskolafentartói jogát.

Ez a rendelkezés koronája az egész törvénynek. *Mivelődségi* szempontból nagyföntossága, hogy törvénybe iktatják az iskoláknak *könyvtárakkal* való felszerelését. Az oktatás ingyenes; csupán 50 fillér beiratási díj *szedhető* könyvtári célokra.

Az ifjusági könyvtáraknak népmívelődségi szempontból *kiváló jelentőségéről* a megokolás idevágó része a következőket mondja: „Avégből ugyanis, hogy népünk a pihenés napjain *hazafias érzület*ét ápoló, *vallás-erkölcsös* érzését fejlesztő és *szívet-lelket* gyönyörködhető olvasmányokban keressen üdülést és szórakozást; hogy *elméjét* a nép- és ismétlő iskolából kikerülve, még ezután is hasznos olvasmányok útján képezze; hogy *tudását* saját boldogulása érdekében hasznos művek olvasása által tapasztalatai körének szűk határai közt is mindinkább gyarapíthassa, öregbithesse; hogy hazai intézményeink

Sirolin

Ímél az étvágyat és a testet, megemeli a köhögést, váladékot, éjjeli izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenben „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv. J.)

„Roche“

Legjobb orvos rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4— korona.

tiszteletét, nemzeti hagyományaink és nyelvünk szeretetét jeles írók örökbecsű alkotásai visszhangjaként szívében az élet fáradaimai közt is sértetlenül épen megőrizze és fejleszse: *szükséges*, hogy serdülő ifjúságunk már zsenge korában hozzászokjék az olvasgatáshoz, a könyvtárhoz s ahhoz a gondolathoz, hogy a jó könyvtár minden emberre nézve a tiszta örömek kiapadhatlan forrása.

Apponyi Albert gróf közölte miniszter ingyenes népoktatási törvénye nyomán bizonyára meg fog indulni a gondoskodás részben hatósági, részben társadalmi uton — mint a Svájcban — oly intézmények létesítéséről, melyek a gyermekek testi, lelki épségének, minden nevelés és oktatás ez alapjának állanak szolgálatában. El fog terjedni országsszerte a belátás, hogy az ingyenes népoktatástól a nemzeti erőnek gyarapodását várhatni és ezzel együtt növekedni fog a magyar nép *erkölcsi* tőkéje is.

Népünk nemzeti és kulturális haladását, szellemi és anyagi megerősödését célozza a javaslat s azért örömmel üdvözljük, mert csak így készíthetjük el a jövő boldog és minden ízében szabad Magyarországot, mindnyájunknak egyedüli vágyát, hű óhaját.

Nemzeti színészet.

Szerdán igen üres ház előtt lépett fel másodízben Csillag Teréz, a Nemzeti színház kitünő művésznője. Igazgatónk sem fáradságot, sem áldozatot nem kímél, csak hogy közönségünk legfokozottabb igényeit is kielégíthesse és ime, az eredmény igen kevés. Sardou kedves bohósága, a „Napamasszony” volt a műsoron. Kedves darab, amelynek ügyes jelenei, megkapó helyzetei elejétől végig felkeltik a néző figyelmét. A címszerepben természetesen Csillag Teréz ragyogtatta nem mindennapi művészetét. Olyan az, mint a ragyogó tükör, csillog, ragyog valódi tisztaságban. Noirenéja mintaszerep volt, a tetszelgő, de különben jólelkű anyós kabinetalakításban került bemutatásra. Mellette Kertész Mihálynak (Thevenoth) volt nehéz, de hálás szerepe. A tetszésnyilvánításra jól rászolgált. Ugyanezt mondhatjuk Szabados Gizi ügyes Susannejára. Almássy is remekül mutatta be az ügyefogyott Bondinoit. Krémer (Poulet), Baróthy (Brisac), Pesti (Renaud) nagyban hozzájárultak a sikerhez.

Csütörtökön ugyancsak Csillag Teréz felléptével került színre Dumas darabja, „Alfonz ur”. Látogatottság tekintetében az előző est képe volt előttünk. De azért színészeink élettel, verveval játszottak. Csillag Teréz Gnichardnét, a nagyságává átalakult szobaleányt mutatta be művészi tökélyvel; remekelt Fodor Ella mint Raymond, Octave-Alfonz ur szerepében kitünő volt Kertész Mihály, jót nyújtott Csiky László és kedves volt Nagy Teréz.

Pénteken harmadszor adták Kálmán Imre operettejét, a „Tatarjárás”-t.

A bácsi ág. hitv. ev. egyházmegye közgyűlése.

E hó 24-én tartotta a bácsi ág. hitv. ev. egyházmegye f. évi rendes *közgyűlését* Ujvidéken, melyen a bácsmegyei ev. papság s nagyszámu világi vett részt. A közgyűlést megelőző napon voltak a bizottsági ülések, melyeken a tárgyalásra kerülő anyagot előkészítették. Magán a közgyűlési napon tartotta ugyancsak rendes évi közgyűlését a bácsi ág.

hitv. ev. *gyűlést*, mely egy év szeretetmunkájáról számolt be s melyen ismét nagyobb segélyeket szavaztak meg egyes küzködő egyházaknak, lelkészeknek s lelkészözvegy és árváknak.

Maga az egyházmegyei közgyűlés 9 órakor vette kezdetét *Belohorszky Gábor* főesperes s *Rohonyi Gyula* egyházmegyei felügyelő ikerelnöke alatt. A közgyűlést Rohonyi Gyula nyitotta meg, sűrű éljenezésektől megszakított lelkes, hazas egyházszerepet lehellő beszéddel, melyben X. Pius pápának. „Ne temere” kezdetű encyklikájával foglalkozik s tömörülésre buzdít, mert az a jus placetum megkerülésével kihirdetve, súlyos kulturharcnak lehet előidézője. Ezután Belohorszky Gábor főesperes terjesztette elő tartalmas, az egyházmegye mult közigazgatási évének hű képét tükröztető, kiváló gonddal szerkesztett évi jelentését, mely egész terjedelmében rendeltetett a jegyzőkönyvbe felvételni. Ezen jelentés kapcsán kiderült, hogy *Belohorszky Gábor* immár 35 év óta viseli a közgyűlés bizalmából a főesperesi méltóságot. Ezután kezdetét vette a rendes tárgyalás, melyen az egyházmegye minden közigazgatási és vitás ügyét elintézték s mely mindvégig fényes bizonyosságát adta ugy a világiak, mint az egyháziak kiváló ügybuzgalmának és egyházszerepének.

Közgyűlés után bankett volt, a melyen elő nem készített s így annál őszintébb, szívből fakadó ünnepeltetésnek volt tárgya Belohorszky Gábor főesperes közszerepében álló személye. Legelsőbben üdvözölte a jubilánst *Kottler Otto* egyházmegyei főjegyző, bulkeszi lelkész, mint olyant, ki fejvel, szívvvel és kézzel, azaz mély teológiai és filozófiai tudással, soha meg nem szünő hosszútűrő szeretettel és kiváló adminisztrációs képességgel kormányozta 35 éven át az egyházmegyét.

Azután *Petri Károly* alesperes és *Rohonyi Gyula* egyházmegyei felügyelő szólottak, kiemelve, hogy Belohorszky Gábor főesperes neve arany betűkkel van bevéve az egyházmegye történetében, mert ő volt az, ki ezernyi küzdelmek, tengernyi támadások és gyakran rágalom közepette is felvirágoztatta egyházmegyéjét és egyházát s nemes egyszerűségével, tántoríthatatlan igazságszeretetével példányke volt mindig ugy az idősebb, mint az ifju papságnak. E spontán megnyilatkozó ünnepeltetésből egyáltalán kitűnt, hogy Belohorszky Gábor főesperes ugy mint 35 évvel ezelőtt, midőn fiatalon került a főesperesi székbe, ma is osztatlanul bírja egyházmegyéje szeretetét, becsülését, mely mindnyájuknak azon szívből fakadó óhajában nyert kifejezést, hogy a Mindenható még sokáig tartsa meg őt egyházmegyéje élén!

Előfizetési felhívás.

F. július 1-én új negyedet nyitván, kérjük t. olvasóinkat, hogy az előfizetést mielőbb eszközölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fenakadás álljon be. Akik az előző negyedekről hátralékban vannak, sziveskedjenek a lap járatásából eredő kötelezettségüknek eleget tenni, illetve a hátralékot beküldeni.

Tisztelettel

a „Határőr” kiadóhivatala.

HIREK.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter ifj. Dr. *Balla Emil* zombori tszéki joggyakornokot, Ujvidék város jeles képzettségű szülöttét, a nagybecskereki törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Harc a bűz ellen. Minthogy a Limán vize ki van sziva, e hó 30-án megkezdik a gyártelepek szennyvizeinek levezetésére szolgáló csatornák építését, melyek 3 legkésőbb 4 hét alatt elkészülnek. Ezzel egyidejűleg az örmény töltés mellett elhuzódó és egészségellenes bűzt terjesztő nyílt csatorna befödését is munkába veszik s rövid időn belül legalább ezen oldalról fenyegetett miazmák forrásai is bedugulnak, az évek hosszú sora óta türhetlen közegészségellenes állapotok megszűnnek, megjavulnak.

A vörheny szünőben. Városunk lakossága bizonyára megnyugvással veendi azt a hírt, hogy a vörheny-járvány szünőben van s jun. 21-e óta egyetlen 1 megbetegedési s 1 halál eset fordult elő, még pedig olyan házban és családban, ahol már korábban volt vörheny. A járvány lokalizálva van s a ker. orvosok sűrűn látogatják a korábban inficiált utcákat és házakat, ellenőrizve a hatósági és orvosi intézkedések végrehajtását és személyes felügyeletük alatt eszközöltetve az inficiált lakások fertőtlenítését.

Gimnáziumi hír. A kir. kat. magyar főgimnázium igazgatósága ez uton tudatja az érdekelt szülőkkel, hogy a magyar főgimnáziumba július hó 1-én d. e. 8—12-ig lehet beiratkozni. Aki először iratkozik, születési bizonyítványt, újraoltási és iskolai bizonyítványt hozzon. A beiratáskor fizetendő 12 k. 70 f. Tandij csak a jövő tanév elején fizethető. — A helybeli tanulók e hó 30-án d. e. 11 órakor vehetik át bizonyítványaikat.

A függetlenségi kör mulatsága. Az ujvidéki függetlenségi kör elhatározta, hogy f. július 12-én a polg. lövöldében táncal egybekötött kerti mulatságot rendez. A rendezőség, *Juhász Jenő* elnökkel az élén, buzgón fáradozik, hogy a tervezett mulatság minden tekintetben jól sikerüljön.

Esküvő. Kempl György polg. isk. tanár e hó 30-án esküszik meg az ujverbázi r. kat. templomban Seidl Anuska kisasszonnyal. Sok boldogságot!

Népünnepély. Az ujvidéki gyermekbarátok egylete, karácsonkor felruházandó szegény gyermekek javára — a Daloskör, Neven, Frohsinn s a katonai zenekar közreműködésével — július 5-én a lövölde helyiségeiben nagy népünnepélyt rendez. A program szerint d. u. 4 órakor sétatangverseny lesz, melyet érdekes emléktárgyak kiosztása, konfetti, virág és szerpentin dobás, majd különböző mulattató versenyek követnek. 6 órakor a dalegyletek előadásai lesznek s végül a „vándorló árva” c. előkép, mit tánc követ. Belépti díj 1 kor. s felülfizetések a jótékony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság július 12-én tartatik meg.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 13—26-ig bejelentett születések 21, még pedig 11 fiu, 10 leány; meghalt: 14.

A tréfa vége. Futó tűzként terjedt el városunkban ez évi március végén az a szomorú eset, hogy *Babarczy Mariska* helybeli postatáv. kiadó, ki a tavasszal Paripáson volt szolgálatban, az ottani postahivatalban udvarlóját agyonlőtte. Különböző variációk keringtek az esetről. Egyrészt gyilkosságról, másrészt gondatlanságról beszéltek az emberek. Az eset a következő volt. A fiatalok játszottak, tréfáloztak, majd Babarczy Mariska pajkoságból levette a falról a töltött szolgálati revolvert, végül is bekövetkezett a szomorú esemény, a fegyver Babarczy Mariska kezében eldőrdült s ifj. Eisuman Fülöp súlyosan meg

sebesítve terült el a földön s másnap sebében belehalt. A zombori kir. ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt vád alá helyezte e miatt Babarczy Mariskát. E hó 23-án volt a főtárgyalás Zomborban óriási érdeklődés mellett, hol vádlottat Dr. *Elschléger Dezső* ujvidéki ügyvéd védte, kinek védőbeszéde után a törvényszék Babarczy Mariskát a vád és következményei alól teljesen *felmentette*. Ezuttal is intünk mindenkit, hogy töltött fegyverrel való játéktól óvakodjék.

Nagy katonahangverseny. Ma vasárnap este fél 8 órakor a pazardiszi Mayer-féle nagy kioszkban páratlan élvezetes műsoru nagy katonai hangverseny lesz.

Rendőri hír. A napokban több kisebb-nagyobb lopások miatt emeltek panaszt rendőrségünknek, mely a tettest csakhamar kézrekerítette Bozsini Mihály n. szentmiklósi, 28 éves facér pincér személyében. Leginkább ruhákat, meg fehérneműt emelt el éjelenként, nevezetesen a török kávéház udvarából, Adolf Henrik és Gyenizse Sándor lakásáról. A lopott tárgyak mind megkerültek.

Megszűnt lépfene. Ujvidék területén a lépfene megszűnt, miért is a fenállott zárlat feloldatott.

Eljegyzés. Dr. Steinitz Gyula bácstopolyai ügyvéd jegyet váltott Róth Mariska kisasszonnyal Óbecséről.

Felvétel a DMKE szegedi nevelő intézetébe. — A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület szegedi nevelő intézetébe az 1908—1909. iskolai évre 200 növendék vétetik föl. A felvételi díj 40 kor., az egész évi ellátási díj pedig 400 kor., mely havirészletekben előre fizetendő. A nevelő intézetbe közép-, felsőkereskedelmi, polgári iskolai és tanítóképzőintézetű növendékek vétetnek föl. A felvételért július 15-ig kell folyamodni. A folyamodványhoz a legutolsó iskolai, továbbá születési, egészségi és ujraltatási bizonyítvány csatolandó. A nevelőintézet a város legszebb helyén épült, a modern pedagógiai és egészségügyi kivánalmaknak megfelelően van berendezve s a növendékek nevelésére az igazgatón kívül 4 bennlakó tanulmányi felügyelő ügyel. Felvilágosítással készséggel szolgál az intézet igazgatósága (Cím: Szeged, Dinke nevelőintézete).

Mérnökök figyelmébe! A MÁV. vidéki üzletvezetőségénél több mérnöki és 1—2 építési állás fog közelebb betöltetni. Ez állásokra olyan okleveles mérnökök (okl. építészek) pályázhatnak, akik 35 évesnél nem idősebbek, tényleges katonakötelezettségüknek eleget tettek vagy hadmentesek és *mindennemű* vasuti szolgálatra alkalmas voltukat valamely magyar királyi államvasuti pályaeorvos által kiállított orvosi bizonyítvánnyal igazolják. Az első alkalmazás ideiglenes minőségben havi díjazással történik és megfelelő szolgálattétel esetén az illetők később a magyar királyi államvasuti tisztviselőkre nézve megállapított A) táblázat VIII. fizetési osztályának 2-ik fizetési fokozatába végleges minőségű mérnökökké nevezetnek ki. A folyamodványok *csak az igazgatóságnál* nyújtandók be és pedig az építési és pályafentartási főosztály kiadóhivatalában (Budapest, VI. Teréz-körut 56. szám földszint). Minden folyamodványhoz mellékelni kell: 1. a keresztlevelet, vagy születési anyakönyvi kivonatot, 2. a mérnöki (építési) oklevelet, vagy annak hitelesített másolatát; 3. a véd-erőhöz való viszonyt igazoló okmányt és 4. a máv. pályaeorvosi bizonyítványt. Magyar királyi államvasutak.

A vakok iparokkal. Hazai iparunk pártolásáról sokat beszélünk, de keveset teszünk az érdekében. Meghallgatjuk szívesen a magyar készítmények dicséretét, végezetül mégis külföldit vásárlunk s mert látszólag talán olcsóbb, eltekintünk silányaságától és számba sem vesszük a hazai iparcikkek felette nagy tartósságát. Így vagyunk a vakok készítményeivel is. A külföldnek milliókat juttatunk kosár és kefe árúért, míg idehaza törekvő szorgalommal és kitartó munkássággal magyar vakjaink ugyanazon árúkat jobban, tartósabban és szebben előállítják, mint a külföldön, sajnos a magyar közönség számbavehető érdeklődése nélkül. Mint értesülünk, a vakok szegedi képző és foglalkoztató intézetében a *kosár és kefe árú* minden elképzelhető fajtát, u. m. gyermek-kosarak, kenyér-kosarak, kerti-butórok, kottatartó-állványok, kézimunka-kosarak, piaci-kosarak, ruha-kosarak, szállító-kosarak, tálcá-kosarak, utazó-kosarak, virág-állványok, stb. a kefe készítményekből: fal-porolók, hajkefék, mindennemű-seprők, padló-kefék, ruha-kefék, suroló-kefék, stb. készítenek. El kell ámulnunk azon, hogy ezen sorssújtott szerencsétlenek mennyi mindenféle árú képesek előállítani s amellet oly *olcsó* árakon, hogy azokat méltán ajánlhatjuk a közönség figyelmébe. Támogassuk ezen magasztos intézmény emberbaráti ügyét az által, hogy csak oly kefe és kosár árúkat tőrünk meg házuknál, amelyet a vakok szegedi intézetében készítenek. Egyebekben a vakok szegedi intézetének vezetősége készséggel küld árjegyzéket bárkinek és mindennemű megrendelést megbízható pontossággal teljesít.

Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók és gazdasági szaktanítók számára. A földmivelésügyi miniszter a gazdasági ismétlő iskolák vezetésére hivatott néptanítók, illetve szaktanítók gazdasági kiképzésére július 20-tól bezárólag augusztus 14-ig a múlt évhez hasonlóan 20 néptanító részére négyhetes mezőgazdasági tanfolyamot rendez. E tanfolyamra fölveendő minden egyes néptanító, illetve szaktanítónő *egyszáz korona általánosan* részesül, mely összegből negyven korona ellátási díj levonásával harminc koronát jelentkezőkor, ugyanannyit a tanfolyam befejezése után fizetnek ki. A tanfolyamra tényleg alkalmazásban levő oly néptanítók vétetnek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamon még nem vettek részt. A tanfolyamra fölvetetni kívánó egyének a tanfelügyelőnél tartoznak kellő időben jelentkezni.

Halálozás. Fetter N. János, Óbecse ny. jegyzője e hó 23-án Kishegyesen 51 éves korában meghalt.

„Türr István” zsilip névvel jelöli a Ferenc-csatorna részvénytársaság az *Óbecse* kettős kamara zsilipet, elismeréséül azon sok érdemnek, melyeket a társaság megboldogult elnöke a társaságnak szerzett.

A MÁV. igazgatóságától nyert értesülés szerint f. é. július 1-től Doberlinből — Zágráb, Gyékényes, Wr Neustadton át — Wien S. B.-ra gyorsvonatu közvetlen menetjegyek fognak kiadni és pedig az I. osztályban 46.30 k., a II. oszt. 31.30 kor. áron. Ugy szintén kiadásra fognak kerülni Wien S. B.-ról — Zágráb, Gyékényes, Wr Neustadton át — Doberlin állomásra személyvonatu közvetlen menetjegyek is, melyek ára I. oszt. 40.40 k., II. oszt. 27.40 k., III. oszt. 17.70 kor.

Uj személyszállító vonat forgalomba helyezése. A versec-marosillyei vonalon Gáttájától Lugosig f. évi július 1-től egy új személyszállító tehervonat fog közlekedni. E vonat,

csatlakozással a Vojtek-Temesvár, illetve Budapest felől érkező vonathoz, Gáttájáról reggel 8 óra 5 perckor indul és Lugosra d. e. 10 óra 55 perckor érkezik, hol Temesvár, illetve Budapest felé nyer csatlakozást. A vonat részletes menetrendjére nézve a kifüggesztett hirdetmények nyujtanak bővebb felvilágosítást.

Mi az oka a gyermekek hosmenésének? A míg a hűvösebb évszakok idején a gyermekek hányásos hasmenése aránylag ritkább és veszélytelenebb megbetegedés, addig a nyár kezdetén már gyakoribb, sőt a legmelegebb hónapokban nagyon sűrűn előforduló, gyors és veszélyes lefolyású, elannyira, hogy ez időszakban a gyermekhalandóság ijesztő módon fokozódik. Ennek a szomorú dolognak, mely bár legfeltűnőbbben a nagyvárosokban látható, de a mely a falusi gyermekeket is észrevehetően tizedeli, két nagy jelentőségű dolog adja meg a magyarázatát: a nagy hőségtől okozott csökkenése a kicsinyek ellenállóképességének, másrészt a tehéntej bakteriumtartalmának rohamos megszaporodása és a tej vegyi bomlása. Az utóbbi ártalmaktól könnyen megóvhatja az anya gyermekét, ha annak táplálására csupán a *Nestlé gyermekliszjt* használja, melynek kiválóságát már csaknem félszázados multja igazolja s a mely mindig készen áll a használatra, jól táplál, nem savanyodik és nem bomlik soha és e tulajdonságai révén az emésztőszerveket is mindig rendben tartja.

Ha egy asszony Schicht „szarvas” jegyű szappanával mos és mellette egy más asszony közönséges, kemény és nehezen oldódó szappannal, a mosással az lesz előbb kész, aki Schicht „szarvas” jegyű szappanát használja. Egy év mulva a másik asszony lesz előbb kész, de fehérneműjével, mert a könnyen oldódó „szarvasszappan” kiméli a fehérneműt és a színeket nem támadja meg.

Hogyan kell Németországba szőlőt szállítani? Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter most a bácskai gazdákat érintő rendkívül fontos körrendeletet tett közzé. A rendelet szerint a növények, valamint a szőlő- és kerti művelés anyagi be- és kivitelének tilalmazására nézve a német birodalom területén érvényben levő 1883. évi július 4-én kelt német császári rendelet szerint a csemegezőlő csak jól elzárt, de mégis könnyen átvizsgálható és átkutatható dobozokban, rekeszekben vagy kosarakban vihető be. A német birodalmi kancellár 1907. évi november 6-án kelt körrendeletében megengedhetőnek jelentette ki, hogy a csemege (asztali) szőlő papírral kibélelt, fedőnélküli vagy fonállal hozzá fűzött fedővel ellátott kis kosarakban vagy oly rekeszekben is behozhatók, a melyek kosárförmében záros rekeszek módjára forgácsból vagy vékony falapokból (falemezékből) készültek. Szükséges, hogy ezek a tartányok oly sűrűn béleltessenek ki tartós papírral, hogy tartalmuknak a hézagokon való kiszóródástól tartani ne lehessen. Föltétlenül, s minden körülmények közt azonban elengedhetetlen követelmény, hogy a tartányok olyanok legyenek, hogy a beviteli állomásokon szőlőlevelekért és szőlőönvnyi alkatrészekért való átkutatásuk könnyen és akadály nélkül fogatosítható legyen.

B. Bodrog vm. Állategészségügye június 10-én. Lépfene: Bácskokod, Paripás 1, Bácskeresztur 1, Turja 1, Ósósó 1, Bácsgyulafalva 1, Zsablya 1, Zenta 2, *Ujvidék* 1 udv. — Veszettség: Gombos, Szond, Csávoly, Gara, Hercegszántó, Vaskut, Bács, Torzsa, Ujverban, Szenttamás, Bajsa, Martonos, Boldogasszonyfalva, Magyarakanizsa, Zenta, Baja, Szabadka

1—1, Kerény 3 udv. — Takonykór és bőrféreg: Mélykut, Topolya, Csurog 1—1 udv. — Rühkór: Sztapár, Péterréve, Mozsor, Csurog, Nádajla 1—1, Kishegyes 2, Kula 3—3 udv. Sertésorbánc: Szenttamás, Mohol, Ujszivác 1—1, Ada 2, Bácsordas 5 udv. — Sertésvész: Bácsalmás, Mátételke, Rév, Bácsborsod, Bácsujfalu, Magyarkanizsa 1—1, Pacsér, Körtés 2—2, Madaras 3 udv.

Nyílt-tér.

Szépítő-kúrát

végezhet mindenki otthona, ha egy Dr. JUTASSY-fele készletet beszerez. Ilyenok:

Bőrápoló-készlet a normális ép, tiszta arc-bőr szépségének ápolására és megőrzésére: száraz, sötét, durva, hámló, feszülő, viszkető, heradó bőrre; ráncok és libabőr ellen.

Bőrgyógyító-készlet fenyves, zsíros, porúsos, atkás (mitesszes), pattanásos (vimmorlis), eres, vörös arc, vörös orr, vörös kéz, fagyási foltok és izzadás ellen.

Bőrtisztító-készlet olsárgult, lebarnult, napsütött arcok fehéritésére, szeplo és májfolt ellen.

Bőrhámlasztó-készlet lenesefoltok, tagpórusok, pattanásnyomok, rozspattanás (rosaceu), bőrke-ményedés, borvirág, himlőhely és sebhely ellen.

Hajgyógyító-készlet hajkorpa, hajhullás ellen s a kopaszodás megakadályozására.

E készletek föl vannak szerelve a megfelelő szappannal, a szükséges kozmetikai eszközökkel és szerekekkel, melyeknek biztos hatását 1892 óta ezer és ezer arcon tapasztaltuk s a melyeknek ártalmatlanságáról az intézet főorvosa, Jutassy József dr. kozmetikus bőrgyógyász, egészség-tanár kezelsedik, kinek receptjei szerint a szerekek készülnek. A kimeitő használati utasítás alapján mindenki sikerrel kezelheti önmagát azon szépséghibája ellen, melynek megfelelő készletet beszerez. Jutassy dr. „Szépségápolás” című könyve minden készlethez mellékelve van.

Minden egyes készlet ára 5 korona. Készlet és elárusítva személyesen vagy posta útján a

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET
elárusító osztálya

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. I. emelet. Kapható vagy megrendelhető az intézetet kívül minden gyógyszerárban. — Főraktár: Török József gyógyszerár Budapest, VI. kerület. Király utca 12 szám.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Jólérzés és testi üdeség,
élet- és munkakedv

étvágytalanság és emésztési gyöngeség miatt sok embertől meg van tagadva. Ily esetekben a „Rehltsehl Tempelferrás” (tisztán, vagy borral, kognakkal, tejjel, gyümölcslel keverve) kétségkívül a legjobb szolgálatot teszi.

Na yhanl raktár Magyarországra:
Hoffmann József Budapest, Báthory-utca, 8.
4-8

Felelős szerkesztő: Lusztig Nándor dr.
Szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

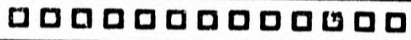

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht zsavasszappanával

Vesztünk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol különleges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

74. sz. 1908. tkv.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíró 1908. Sp. III. 264/3. és 1908. évi V. 636. számú végzése következtében Dr. Elschléger Dezső ujvidéki ügyvéd által képviselt Löwy és Kohn budapesti bej. cég javára Mirkovits Ignác kölpényi lakos ellen 350 kor. s jár. erejéig 1908. évi március hó 17-ik napján fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3372 kor.-nára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti rőfös árúk, bolti felszerelvények és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró 1908. V. 547 s 636/2 sz. végzése folytán 350 kor utáni 6%, 1908. január 25. napjától, váltódíj és eddig összesen 126 k. 86 f. bíróság már megállapított költségek erejéig Kölpényen alperes üzletében leendő megtartására 1908. évi július 1-ső napjának d. u. 1 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és feltűfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1908. június hó 14. napján.

Basch Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

MÁV. 17866/908. szám.

Versenytárgyalási hirdetés.

A MÁV kolozsvári üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a MÁV Szeghalom állomásának Vészto felőli vizállomási kutjában létesítendő ártézi furás munkáinak végrehajtására.

A költségvetés, az ajánlati minta és a szerződés tervezete, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek a MÁV kolozsvári üzletvezetősége pályafentartási és építési osztályánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlattételhez szükséges nyomtatványok díjtalanul megszerezhetők. Az ajánlatot, valamint a hozzá tartozó mellékleteket szabályszerű okmánybélyeggel kell ellátni, az ajánlatot és mellékleteit két tanu előttemezése mellett alá kell írni és az ajánlatot a mellékleteivel pecséttel ellátot fonallal kell összefűzni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatot és mellékleteit pecséttel lezárt, sértetlen borítékban kell elhelyezni és legkésőbb 1908. évi július hó 15 én déli 12 óráig a MÁV kolozsvári üzletvezetőségének titkárságánál közvetlenül vagy posta útján beküldeni. Az ajánlat borítékát következő felirással kell ellátni. Ajánlat a 17866/908. II. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt munkálatokra.

Ajánlattevő köteles bánatpénz gyanánt az általa ajánlott végösszeg 5%-át készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban, hivatozással a jelen hirdetés számára, legkésőbb az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. é. július 14-én 1 óráig a MÁV kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtőpénztárába letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatot nem esatolandó. Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és az összes munkákra tett ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni. A beérkezett ajánlatokat 1908. évi július hó 15-én déli 12 órákor a titkárságnal fogjuk felbontani, a mikor az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek. Az ajánlatok felett 1908. július 30 ig történik döntés és ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak.

Olyan ajánlattevők, kik a szóban forgó ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily ipari képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Az ajánlattevőnek, vagy megbízottjának ipari képesítésére és a cég bejegyzésére vonatkozó adatok az ajánlatokban felemlítendő és igazolandók. Az ajánlattevők, kik a MÁV kolozsvári üzletvezetőségével ezideig üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, startoznak szállítóképességüket és megbízhatóágukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak. Alulírott üzletvezetőség fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1908. június hó.

Az üzletvezetőség.

Bükhasábszenet

rostált és legjobb minőségben teljes vasuti kocsirakományokban bármely állomásra legjutányosobban szállít

GERŐMUNDI
Budapest, VI., Eötvös-utca 34. szám.

MÁV. 133434/908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A MÁV. igazgatósága az 1909. évben szükséges lenolaj, lenolajkenőce, bécsujhelyi és közönséges terpentin olaj szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi július hó 11-ig betérjesztendők, a bánatpénzek pedig legkésőbb a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyancsak a 122291/96. sz. általános, a len- és terpentinolajra vonatkozó 118584/900 és a lenolajkenőcére vonatkozó 170905/903 sz. különleges szállítási feltételek a Magyar királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrásy-ut 73. sz. II. 43.) valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a Magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján is megrendelhetők, megjegyezvén, hogy az általános szállítási feltételek minden példányáért 50 fillér, a különleges feltételekért pedig 30 fillér fizetendő. A feltételeknek posta útján való megküldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1908. június hóban.

Az igazgatóság.

3913. con. 3311. tkv. 1908.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. ügyészség végrehajthatónak íj. Ruman Pál petróci lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 100 kor. tőkekövetelés és 1 kor. 20 fillér bélyegköltés és a még felfemerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő a kölpényi 1103. sz. betétben A. I. 1-5 sorsz. a. íj. Ruman Pál tulajdonán felvett 2751/2/g 2752/2-e, 2753/2 e, 2754/8 és 2755/8 hrsz. jószágtestre 3693 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1908. évi augusztus hó 29. napjának d. u. 3 órája Kölpény házándi tüzetik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak a végrehajtható Kisbirtokosok földhitelintézete kivételével, az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 369 k. 30 f. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1. napján 3333. szám a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ujvidék, 1908. május hó 8. napján.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Vékey.

kir. törvényszéki bíró

Hirdetés.

A Budapesti—Zimony fővonal melletti *Soltvadkerten* levő 9 holdas fiatal kitűnő termő *fajszőlőmet*, mely az állomástól gyalog 10 percre, a községtől 25 percre fekszik, elköltözés miatt eladom. A szőlőben van uri lakás, kapáslakás, pince, présház, istálló. — Ára 35,000 korona. Házamat, mely egy éve épült, modern téglapépület, 6 szobával, fürdő szobával, sok mellékkel, nagy telekkel s pincével, szintén eladom. — Ára 32000 kor. — Kiskunhalas várostól és állomástól 4 kilométerre fekvő 43 hold szőlőt és 10 hold gyümölcsöst adok el; a szőlő feltűnő jó termő fajszőlő, van benne uri lakás, 2000 hektóra pince, több kapáslakás, nagy disznóhizláló, söblyhizláló, nagy pálinka kazán, mázsaház, stb. Ára 73000 forint. Mind ősszel vehető át, esetleg előbb. *János Aladár Soltvadkert.*

KERÜLETI MUNKÁSBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁR UJVIDÉK.**Pályázati hirdetmény.**

Az ujvidéki kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága egy könyvelői és egy nyilván tartói állásra hirdet pályázatot. A *könyvelőtől* megkívánatik, hogy a kettős könyvviteli jártasságát vizsgabizonyítvánnyal kimutassa, a *nyilván tartótól* megkívánatik, hogy a biztosítási szakmában jártas legyen, továbbá, hogy eddigi működéséről bizonyítványait — vagy azok másolatait, — valamint erkölcsi bizonyítványt betérjeszék.

A *könyvelő* fizetése évi 1600 korona és 400 korona lakbér, a *nyilván tartó* fizetése évi 1200 korona és 300 korona lakbér. Az állások indeglenesek, végelegesítésük az országos munkásbetegség-élesztő és balesetbiztosító pénztár jóváhagyásával történik. Az állások 1908. évi augusztus 1-én betöltendők. Pályázati kérvények *július hó 15-éig déli 12 óráig* nyújtandók be az igazgatósághoz.

Pályázók, kik a magyar nyelven kívül a német és szerb nyelvet szóval és írásban birják, előnyben részesülnek.

Ujvidék, 1908. június hó 21-én.

Az igazgatóság.

Eladó birtok. Parcellázva is.

Kiskörösön, közel az országúthoz, a Bácsi Gábor földje mellett; **eladó egy 48 magyar holdas szép birtok tanyával**, 2 h. szőlővel és 2 h. herével. Ebből 46 h. jó fajta fekete homok és 20 h. pedig **szőlőtelepítésre és gyümölcstermelésre** kiválóan alkalmas homok bucka. A szőlő munkálatása könnyű és nem kell a drága amerikai oltvány, elég az **európai dugványzessző**. Az ősszel 10.000 akácfa ültetnek bele.

Idel terméssel és felszereléssel együtt eladó 250 frtért holdja; a homok bucka külön is eladó 135 frtért holdja vagy igen kedvező feltételek mellett **12 évre szőlőtelepítésre kiadó.**

A birtokon **olcsó bankteher** van, amely **fel nem mondható a bank részéről** és így kevés pénzzel átvehető.

Értekezhetni dr. **Kovács Károlynál**, Ujvidék, Széchenyi-utca 29. sz. alatt. Ügynökök díjaztatnak. 5-5

MÁV 24262/908. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A MÁV. budapest-jobbparti üzletvezetősége a vonatai szükségletének fedezésére 1908, 1909, 1910 és 1911 években, évente szükséges 4500 gr *tőzegpolyva* szállítására és *tőzegtrágya* eladására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás a máv budapest-jobbparti üzletvezetőségénél megszereshető és a máv üzletvezetőségénél megtekinthető.

Az ivenkint 1 koronás magyar okmánybélyeggel ellátott és az ivenkint 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlati felhívások ezen külcimmal: *„Ajánlat 24262/908. számú pályázati hirdetményben kiirt anyagokra”* 1908. évi július hó 15. napjának déli 12 órájáig a máv budapest-jobbparti üzletvezetősége általános osztályának főnökéhez (VII. Kerepesi-ut 3. I. 38.) benyújtandók, vagy postán beküldendők.

Fentírt napon déli 12 órakor a máv budapest-jobbparti üzletvezetőségénél az ajánlatok fel fognak bontatni, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1908. évi július hó 14. napjának déli 12 órájáig a budapest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő, esetleg posta útján beküldendő.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque forgalmában benne vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letétehetik.

Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó, hanem igazolásul csak a bánatpénz feladását biztosító posta feladóvevény, vagy esetleg a letéti jegy másolata melléklendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1908. június 13.

Az üzletvezetőség.

MÁV. 16416/908. szhoz.

Versenyárgyalási hirdetés.

A MÁV aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet: Arad állomáson létesítendő távirda ellenőrségi raktár és műhelyépület előállítási munkálataira, megjegyezvén, hogy az építéshez szükséges anyagok közül a falazó és padlóburkoló téglát, a géptéglát, továbbá az oltatlan meszet, cementet, homokot, salakot és tetőfedő cserepet a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi építési anyagot pedig elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezet, az ajánlati minta és a költségszámítás a MÁV aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól d. u. 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, postán is megkaphatók. Az építvány tervet, a munkát és szállítások kiadására vonatkozó feltétlenül általános határozatait, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltétfüzetek részletes határozatait a pályafentartási osztálynál megtekinthetők és a MÁV igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszereshetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit pedig ivenkint 30 fill. magyar okmánybélyeggel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal: „Ajánlat a 16416/908. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a MÁV Arad állomáson létesítendő távirda ellenőrség raktár és műhelyépület előállítási munkálataira” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és legkésőbb 1908. július hó 11-én déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának főnökéhez (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája). Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a MÁV aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi július hó 10-én déli 12 óráig a pályázónak 600, azaz hatszáz korona bánatpénzt a MÁV aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, hivatkozással a hirdetett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban kell letenni, mely bánatpénz esetleg posta útján is küldendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékban helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek. Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1908. évi június hó.

Az üzletvezetőség.

ÓVJAD BŐRÖDET

ártalmas szépitőszerektől. Csak is az orvosilag ajánlott szemesés **Sesan-toilette-szappan** használjuk, amelynek hatása sikeres arcbőrpólásra, kéz-, láb- és testápolásra bámulatba ejtő. Sesan-toilette fürdő-szappan 70 fillér, Sesan-toilette-szépség-szappan 120 k. darabja. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban shasonszakmájú üzletekben.

Sesan

D. L. Sedlitzky, es. és kir. udv. szállító Salzburg.

8-8

CSUDALATOS BŐR

3 UJ SZÓ...
ALTVATER
GESSLER
BUDAPEST

GESSLER SIEGFRIED
JAGERNDORF-BUDAPEST

GESSLER FÉLE VALÓDI
DANUBIUS MUSTAR

VALÓDI UDONSÁG

1176/1908. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsablyai kir. járásbírósnak 1908. évi V. 373/1. számú végzése következtében **dr. Lustig Nándor** ügyvéd által képviselt **Dreher Antal** javára **Sovlyanszki Dusan** ellen 112 kor. s. jár. erejéig 1908. évi április hó 2-ik napján fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 1295 kor. 30 f. becsült következő ingóságok, u. m.: gazdasági felszerelések és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zsablyai kir. járásbírósnak 1908. V. 373/2 számú végzése folytán 112 korona tőkekövetelés, ennek 1907. dec. hó 7. napjától járó 5% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 70 k. 21 f. bíróság már megállapított költségek erejéig, **Sajkás-györgyén alperes lakásán** leendő megtartására 1908. július hó 6-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat

mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1908. június hó 18. napján.

Szagmeister,
kir. bir. végrehajtó.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári lényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes térfelházhoz (kábát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elégendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért, színtűgy felüliszövetet, turistalódent, selyemkamarni stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Egyedül valódi THIERRY BALZSAMA

csak — az old apá ával mint védjeggyel. Legkevesebb küldemény 12/2 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges-utazó-családiüveg 5 korona. — Csomagolás ingyen. **Thierry Gentifolium-Kenőcse.**

Legkevesebb küldemény 2 doboz 3.60 korona. A legjobb háziszerek **gyomorhaj, gyomorégés, görcs, köhögés, mellhaj, minden belső szerv gyulladása, köszvény, tagazagatás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat, mindenemű sérülés stb. ellen.** — Így tessék címezni: **Thierry A., Prograda Rohics mellett.**

védbangyal győzsörtár Raktárak Budapesten: **Török József** gyógyszerész, Egger 9-33. J. és Egger Leó dr. és **Vertes L. Lugos.**

Eredeti stassfurti

40 %-os KÁLISÓT ÉS KAINITOT, valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb áron szállítja

KALMÁR VILMOS

a stassfurti Kálsyndikátus vezérképviselője: Budapest, VI. Andrásy-ut 49.

5-20

Védjegy: „Horgonyi“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésülésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszeréjára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Főüzlet Ferenc József-tér 3. szám.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. Telefon 105.

Püszér, csemege, sajt, saját termésű bor, liqueur, pezsgő, déligyümölcs, tea, rum, conservek, bonbonok, gyümölcs, vadak, hideg felvágott, francia hizott poulard csirke, ásványvíz a legnagyobb választék és legfinomabb minőségben a lehető legolcsóbb árakon.

Ozonnák és jourok részére hideg plattnik díszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek.

Mauthner-féle

főzelék vetemény és virág magvak megérkeztek, csiraképeségükért jótállunk.

Kékkő- raffia-háncs, ojtó-gummi és egyéb gazdasági cikk csakis legjobb minőségben, de legolcsóbb árban.

Vidéki rendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Kérjük üzletünk megtekintését, akár vétel nélkül is.

Fióküzet: II. Rákóczi Ferenc-utca.

IPAR- ÉS KERESKEDELMI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZZVÉNYTÁRSASÁG.

Ujvidéken, Kossuth Lajos utca 49. szám.

Tisztelettel közöljük, hogy egy előkelő budapesti pénztázzéttel létrejött megállapodás folytán, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy földbirtokokra, szilárd anyagból épült, épülő félben levő vagy építendő ujvidéki házakra jelzálogos bekebelezés mellett tőkét és kamatokat magukban foglaló, félvévenként lejáró **törlesztési, részletekben (annuitás)** visszafizetendő és rendkívül kedvező feltételek mellett folyósítandó

Záloglevél kölcsönököt

engedélyezhetünk. — A kölcsönügylet végleges lebonyolításáig esetleg előleget is adunk.

AZ IGAZGATÓSÁG.

LÖWY MÁTYÁS és Társa divatáruháza

Ujvidéken, Főtér, Erzsébetzálloda épület.

Lekötött nyári ujdonságok.

Voile Grenadin, minden színben simán és himzéssel.
„ Mousseline minden színben és árnyalatban.
„ Marquissette csikos és kockás mintákban.

Különlegességek himzett ruhákban, batizstból vászonból, szövet- és Selyemből.

24-100

NŐI- ÉS GYERMEK FÜRDŐ RUHÁK.

Globusz

fémisztító
kivonat

minden más fisztifószert felülmúl

Eladó ház és telep

A Bem-utca 13-i szám alatti ház, ugyszintén egy szőlőtele elutazás miatt sürgősen és olcsón eladó.

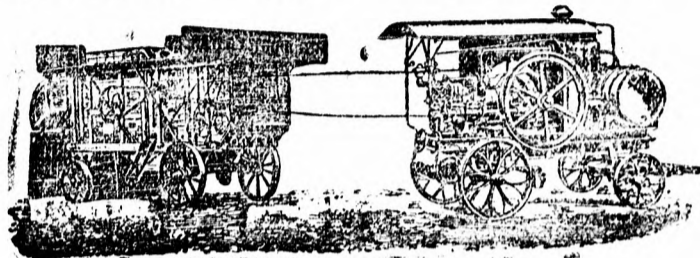
Bővebbet: Bem-utca 11. szám alatt.

Hazai gyártmány!

Kitűnő munka!

MAYER GÉPGYÁR

vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY-BUDAPEST,
VI., kerület, VÁCI-KÖRUT 61. sz.

Benzinlokomobil-eséplő-szerelvények. Stabil-benzinmotorok.
Szívógázmotorok faszén-, koks- és antracit-fűtésre 120 HP-ig.

Malomépítész.

Szab. hydr. borsajtók, olajprések és mindennemű
gazdasági gépek.

6-10

Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve.

Fillér 4 Fillér

A N A G Y M O S Á S !

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS

PASZTILLAT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérmű!
Foltot vagy csikot nem csinál!
Artalmatlan, mert savmentes!
Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

URANOS-pasztilla csak 4 fillér

és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható:

Mintadobozt = 10 drb pasztilla = 40 fillér

beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár, Budapest, VI. kerület.

Ujvidéken: Horváth Károly, Nenadovich Sándor és Ziegler

26-26

Ferenc urak, Péterváradon: Eradl K. ur.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy *Petőfi utca 81. sz. alatt* a mai kornak megfelelő

„Petőfi-kávéház“

név alatt elegáns kávéházat nyitottam.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy engem ezen vállalatomban is pártfogolni sziveskedjék, ígérve, hogy *ugy kiszolgálásommal, mint kintinó italommal* legnagyobb meglepedésüket fogom megnyerni.

Gyönyörű nagy kerthelyiség fedett nagy kioszkkal.

HIDEG ÉS MELEG ÉTELEK.

Tisztelettel **FEHÉR IMRE,**

6-10

a Petőfi-kávéház tulajdonosa.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönség, különösen az építészek és érdekelt körök szives tudomására hozni, hogy Geyer Henrik cég alatt Ujvidéken, *Petőfi-utca 98. szám* a vasut közelében, a legújabb, modern és szabadalmazott gépekre berendezett nádmenyezeti készítői műhelyt létesítettem.

Forgalomba hozok és készítek: különböző hosszúságú és faju menyezeti nádat, még pedig hámozva és hámozatlanul, kiválasztott nádból, továbbá kertek és téglágegetők részére véd- és árnyék-kerítésül, sűrű nádfonatot gyümölcsösök és szőlők bekerítésére, továbbá fiatal fáknak mindennemű vad elleni védelméül.

Van szerencsém még megjegyezni, hogy nádfonataim a lehető legjobb, legszolidabb kivitelben készülnek és azért minden konkurencia fleett állók.

Ugy helybeli mint vidéki megrendelések pontos kiviteléről kezeskedik

1-3

Tisztelettel **Geyer Henrik.**

A legjobb kutyalepény

Fattinger kutyalepénye,

mely minden enyém tápszerek közül a legjobb alkotórészeket és táperót birja.
50 kg. 23 kor. — 5 kg. portomente-
sen 3-20 korona.

Fattinger Puppy-féle bisquit

fiatal kutyák számára
50 kg. 26 kor. — 5 kg. portóm. 3-50 kor.

Prospektust ingyen küld

Fattinger szab. kutyalepény- és háromfi tápszerei gyára W. Neustadt.

250 felüli első díjak.

Fattinger tápszerei állatorvosi ellenőrzés
alatt állnak.

7-26